

D. Tønnesson i Norsk Hydro som æresmedlem. Konsulent Tønnesson var nestformann i «Jordbruksklubbene» helt fra Landslaget ble startet i 1936 til 1958, og utførte — ikke minst i årene under og etter krigen — et meget verdifullt arbeid for Landslaget.

ENGVEKSTER OG ENGRØBLANDINGER PÅ MYRJORD

Av forsøksassistent Rolf Celius.

Timotei har i de fleste forsøk som er utført på myrjord vist seg å være den mest yterike grasart til vanlig eng. Den kan også være meget varig når den gjødsles godt og ikke utsettes for vår- eller høstbeiting.

Andre grasarter har bare i mer spesielle tilfelle vist seg fordelaktigere i renbestand eller i blanding med timotei, eventuelt timotei + kløver.

På tett myr med brenntorvkarakter, eller med brenntorv høyt i profilet, har engkvein gitt de største avlinger og vært mest utholdende. Engkvein gir mykt gras som lett går i legde.

Engrevehale har vært mest konkurransedyktig på myr i dårlig kulturtilstand. Særlig synes engrevehale å være tøyelig i sine krav til drenering. Men erfaring tyder på at den ofte gir mindre smakelig fôr. Frø er vanskelig å skaffe.

Engrap brer seg lett i gammel eng på myrjord i god hevd uten å være med i engfrøblandingen og kan her i høy grad bidra til å holde avlingene oppe. Har engrap fått innpass, framskyndes utbredelsen av den ved 2 gangers høsting av enga (håslått).

Hundegras er svakt mot forsommersol, noe som i mange distrikter gjør det til et usikkert innslag i frøblandinger til eng på myrjord. Der en unngår frost i veksttiden gir hundegras en stor fordel i sin raske gjenvekst.

Engsvingel i blanding med timotei og kløver har vist noe varierende resultater. Den sikreste fordel med engsvingel i frøblandinger på myrjord har forekommet på felter sør og vest i landet.

Bladfaks er ved enkelte anledninger trukket fram som aktuell grasart når det i første rekke legges vekt på varig eng. I våre forsøk har bladfaks ofte dannet noe glissent bestand og gitt innpass for andre grasarter og ugras. Fortsatte forsøk får vise om andre stammer, og hvilke frøblandinger, kan være mer tjenlige. Bladfaks har krypende jordstengler og kan, i likhet med kveke, opptre som ugras i åker.

Om rød- og alsikekløver skal greie seg på myr avhenger av flere forhold. Vi nevner noen:

På vel formoldet grasmyr og under gunstige klimaforhold kan omdanningen av myras naturlige nitrogenforråd til plantenæring ha slikt omfang at den underholder betydelige avlinger (700—800 kg høy pluss hå). Under slike forhold utvikles timoteien så raskt og kraftig at kløveren må vike plassen. På nydyrket grasmyr kan kløveren likevel gjøre seg gjeldende et par år.

Lav sommertemperatur, kort vekstsesong og nitrogenfattig torv er faktorer som reduserer omfanget av nitrogenomsetningen i myrjord.

Kvitmosemyr, og særlig sandkjørt kvitmosemyr (og selvsagt kalket), kan gi gode kløveravlinger i de 2 første engår. Enda i det tredje engår kan kløverinnslaget være betydelig.

Forsøkene viser at i høyere innlandsstrøk og i kyststrøkene på Sør- og Vestlandet kan kløveren gå bra også på grasmyr. Ustabilt vinterklima kan lett ta knekken på kløveren.

I hvilken utstrekning råteorganismer har betydning for kløverens tilslag på myrjord i forskjellige distrikter er ikke klarlagt.

På bakgrunn av våre forsøk kan vi foreslå følgende enkle frøblandinger til eng (frømengder i kg pr. dekar):

A. På vel formoldet grasmyr:

1. I strøk med ustabile vintre: ca. 3 kg timotei
2. » » » stabile » : 2.5 kg timotei + 0.6—0.8 kg kløver.
3. I kyststrøk på Sør- og Vestlandet .....: 2 kg timotei + 0.4 kg engsvingel + 0.4 kg hundegras + 0.6 kg kløver.

B. På dårlig grasmyr, tett, med brenntorvkarakter, og under hårde overvintringsforhold .....: 2 kg timotei + 1.5 kg engkvein.

C. På sandkjørt og kalket kvitmosemyr .....: 2.5 kg timotei + 0.6—0.8 kg kløver.

Av de oppgitte kløvermengder kan $\frac{1}{2}$ del være rødkløver og $\frac{1}{2}$ del alsikekløver.

Er vår- og høstbeiting ikke til å unngå, kan det være berettiget å erstatte en del av timoteifrøet med engrap, f. eks. med 0.3—0.4 kg.

Av de arter en kan skaffe spiredyktig lokalavlet frø, bør dette foretrekkes.